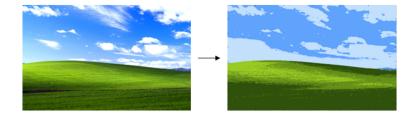
Univerzita Komenského v Bratislave Fakulta Matematiky, Fyziky a Informatiky Katedra Aplikovanej Informatiky

Úvod do Umelej Inteligencie Cvičenie 11 - *k*-means

November 30, 2022

9. k-means - Posterizácia obrázku

Pomocou zhlukovacej metódy k-means budeme robiť posterizáciu obrázku, teda prevod do niekoľ kých vybraných farieb.

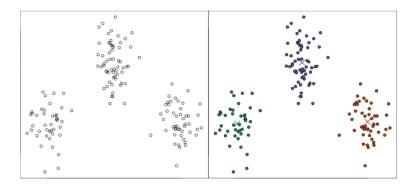

Dáta:

Vstupom pre náš program bude obrázok, t.j. množina pixelov, z ktorých každý má vlastnú farbu (RGB). Z týchto farieb pomocou k-means algoritmu vypočítame niekoľko (napr. 5) "hlavných" farieb. Obrázok potom upravíme tak, že bude obsahovať iba týchto 5 "hlavných" farieb (t.j. posterizácia). Vašou úlohou bude naprogramovať iba prostrednú časť tohto procesu, t.j. hľadanie hlavných farieb.

k-means zhlukovanie:

Princíp k-means spočíva v nájdení k centier, ktoré reprezentujú zhluky vo vstupných dátach. Príklad: na začiatku máme dvojrozmerné dáta, o ktorých nič viac nevieme (vľavo). k-means nájde tri centrá (krížiky na obrázku vpravo), ktoré reprezentujú zhluky v pôvodných dátach.

V našom prípade budú dáta trojrozmerné - R,G,B zložky farby. Výsledné centrá budú teda tiež trojrozmerné farby, a budú to spomínané "hlavné" farby, do ktorých obrázok následne prevedieme. Usporiadanie pixelov (ich [x,y] súradnice) ignorujeme.

Algoritmus:

Existuje viacero alternatív k-means algoritmu, ktoré dávajú prakticky rovnaké výsledky.

- 1) Stochastická metóda: budeme sa vždy pozerať iba na jeden bod (farbu pixelu), a opakovať nasledovnú úpravu centier pre každý bod počas niekoľkých iterácií:
 - vezmi jeden bod x (farbu pixela)
 - nájdi k nemu najbližšie centrum c^* $c^* = \operatorname{argmin}_{i=1...k}(||c_i - x||)$
 - "pritiahni" centrum c^* kúsok k bodu x $c^* := c^* + \alpha(x c^*)$

Podobne ako pri učení neurónových sietí, aj tu prechádzame všetky body *x* v náhodnom poradí, a to celé opakujeme niekoľko iterácií.

- 2) Batch metóda: pracujeme vždy so všetkými bodmi a centrá posúvame priamo do stredu zhlukov:
 - rozdeľ všetky body $x_1,...,x_n$ do k zhlukov $C_1,...,C_k$ podľa toho, ktoré z centier c_i je k nim najbližšie

```
C_i = \{x | i = \operatorname{argmin}_{i=1...k}(||c_j - x||)\}
```

• nastav pozície centier $c_1, ..., c_k$ do stredov zhlukov $C_1, ..., C_k$ $c_i = mean(x \in C_i)$

Pseudokód:

```
1: Initialize centers
2: while number_of_iterations < max_iterations do

    Stochastic version -

        for each input x in random order do
4:
            c^* \leftarrow \text{find center closest to } x
5:
            c^* \leftarrow c^* + \alpha \cdot (x - c^*)
6:
7:
        --- Batch version -
        C \leftarrow list of sets (clusters)
8:
        for i in 1, ..., k do
9:
10:
             C[i] \leftarrow \text{set of inputs that center } c_i \text{ is closest to}
        for i in 1, ..., k do
11:
12:
             c_i \leftarrow \operatorname{mean}(C[i])
        if no center c_i was moved then
13:
             found stable solution, quit
14:
```

Úloha (1b): Do pripravenej kostry programu doprogramujte funkciu *k_means(...)* prvým spôsobom (stochastická metóda).

Úloha (0.5b - bonus): Do pripravenej kostry programu doprogramujte funkciu $k_means(...)$ druhým spôsobom (batch metóda).

Pre prehľadnosť kódu môžete dorobiť a využiť navrhnuté funkcie *find_best_center(pixel_color)* alebo *split_pixels_to_clusters(num_clusters)*.

V programe je pripravené:

- self.pixels : list všetkých pixelov obrázka, každý pixel je list [R, G, B] (napr. self.pixels[42] == [255, 0, 0])
- self.centers : list k centrier, každé centrum je rovnako list [R, G, B] (napr. self.centers[3] == [250, 10, 10])
- distance(a, b): spočíta vzdialenosť dvoch farieb